

T.C.

İSTANBUL NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ

ENGELSİZ YAŞAM BİRİMİ YÖNERGESİ

(Kabulü: 03/12/2024 tarih ve 2024/19 sayılı Senato Kararı)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Genel Esaslar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu yönergenin amacı; İstanbul Nişantaşı Üniversitesi'ndeki tüm programlarda/bölümlerde eğitim alan engelli öğrencilerin, eğitim-öğretim dönemlerinde karşılaşılabilecekleri erişilebilirlik sorunlarının çözümü ile birlikte, engelli öğrencilerin akademik, sosyal ve psikolojik destek ihtiyaçlarının karşılanması ve farkındalık oluşturulması hedeflenir. Bu amaç doğrultusunda çalışmalar yapmak üzere oluşturulan “İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelsiz Yaşam Birimi”nin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönerge İstanbul Nişantaşı Üniversitesi bünyesinde kurulan; Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısının denetim ve başkanlığında faaliyetlerini sürdüren “Engelsiz Yaşam Birimi”nin çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 01/07/2005 tarih ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un 15'inci maddesi uyarınca hazırlanan, Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 11'inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu yönergede geçen,

- a) Birim** : İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelsiz Yaşam Birimi'ni,
- b) Engelli Öğrenci** : Doğuştan veya sonradan; bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan, topluma diğer bireyler ile eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen, eğitim-öğretim süreci boyunca danışmanlık ve destek hizmetlerine gereksinim duyan öğrenciyi,
- c) İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Yükseköğretim Birimleri:** İstanbul Nişantaşı Üniversitesi'ne bağlı fakülte, enstitü, yüksekokul ve müdürlüklerin tamamını,
- d) Birim Koordinatörü** : İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelsiz Yaşam Birimi Koordinatörünü,
- e) Akademik Danışman** : Engelsiz Yaşam Biriminde görev alan öğretim üyelerini,
- f) Psikolojik Danışman** : Engelsiz Yaşam Biriminde görev alan, Rehberlik ve Psikolojik Danışma hizmetini gerçekleştiren psikolog ve uzmanları,

g) Engellilik konusunda çalışılacak farklı disiplinlerden uzmanlar: Yükseköğretim programlarında eğitim alan engelli öğrencilerin, eğitim ve sosyal hayata katılımı yönünde oluşabilecek davranışsal, duygusal ve medikal güçlüklerin çözümüne yönelik çalışmalarda iş birliği sağlanacak uzmanları,

h) Rektör : İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektörünü,

i) Üniversite : İstanbul Nişantaşı Üniversitesini,

j) Senato : İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Senatosunu ifade eder.

Genel Esaslar

MADDE 5 – (1) Bu yönerge kapsamında belirlenen hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıdaki esaslara uyulur:

a) Eşit ve erişilebilir koşullarda eğitim sağlanması için, erişilebilir materyal, mekân düzenlemeleri ve dijital araçların kullanımı gibi somut düzenlemeler yapılır.

b) Engelli öğrencilere yönelik alınacak kararlarda ve verilecek hizmetlerde engelli öğrencilerin, engelli öğrenci ailelerinin, engelli haklarına ilişkin çalışmalar yapan Sivil Toplum Kuruluşlarının, Üniversite içi çeşitli disiplinlerden akademisyenlerin ve farklı Üniversitelerin görüşleri alınabilir, deneyimleri değerlendirilir, gerektiğinde iş birliği sağlanabilir.

c) İstanbul Nişantaşı Üniversitesi'ne bağlı tüm birimlerin engelli öğrencilere yönelik olarak yapacakları her türlü düzenleme ve hizmet, “**Engelsiz Yaşam Birimi**”nin koordinasyonu ve danışmanlığında yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

Engelli Öğrenci Birimi İşleyişi, Yapılanması ve Çalışma Esasları

Engelli Öğrenci Biriminin İşleyişi

MADDE 6 – (1) “İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi” yönetimi, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektörü tarafından belirlenen eğitimden sorumlu Rektör Yardımcısı başkanlığında ve sorumluluğunda, “**Engelsiz Yaşam Birim Koordinatörü**”, en az bir akademik danışman, en az bir psikolojik danışman ve üniversite bünyesinde görevlendirilmeleri durumunda engellilik konusunda farklı disiplinlerden uzmanlardan (sosyolog, sosyal hizmet uzmanları, özel eğitim uzmanları, tıbbi anabilim dallarında görev yapan uzmanlar vb.) oluşur. Alınacak kararlar ve yapılacak düzenlemelerde etkin rol alabilmeleri amaçlanarak Üniversite öğrenci temsilcisi ve engelli öğrenci temsilcisi de görüşlerine başvurulmak üzere toplantılara davet edilebilir. Engelli öğrenci temsilcisi, alınan kararların etkin uygulanabilirliğini değerlendirmek ve birime geri bildirim sağlamakla görevlidir. Gerektiğinde farklı disiplinlerde çalışmalar yapan akademisyenler de görüş alışverişi ve destek amacı ile toplantılara dâhil edilir.

(2) Birim, çalışmalarında doğrudan Rektörlüğe bağlıdır. Birim çalışanları üç yıl süreyle İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektörlüğü tarafından görevlendirilir, görev süreleri sona eren üyeler tekrar görevlendirilebilir.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörü

MADDE 7 – (1) İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelli Öğrenci Biriminde alınacak kararların uygulanması, yapılan çalışmaların denetlenmesi, engelli öğrencilere yönelik düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve gereksinimlerin karşılanması için Daire Başkanlıkları, Dekanlıklar, Enstitü ve Yüksekokul Müdürlüklerinde görevli personeller ile iş birliği içerisinde çalışmalar yapılmasını koordine eder.

Akademik Danışman

MADDE 8 – (1) Üniversitenin yükseköğretim programlarında/bölümlerinde öğrenimini sürdüren öğrencilerin ihtiyaç duyduğu uyarlamaların öğretim üyelerine aktarımını sağlar, öğrencinin gereksinimleri doğrultusundaki düzenlemeler dikkat edilecek akademik koşulların sağlanması için **“Engelsiz Yaşam Birim Koordinatörlüğü”** ile çalışmalar gerçekleştirir, öğretim üyeleri ve engelli öğrencilere danışmanlık yapar.

Psikolojik Danışman

MADDE 9 – (1) Üniversitenin yükseköğretim programlarında öğrenimini sürdüren engelli öğrencilerin eğitim ve sosyal hayata katılımı yönünde oluşabilecek davranışsal ve duygusal zorlukların çözümüne yönelik öğrenciyle görüşmeler sağlar, **“Engelsiz Yaşam Birim Koordinatörlüğü”**nün faaliyet alanlarındaki sosyal sorumluluk projeleri ve farkındalık çalışmaları ve benzeri alanlarda çalışmalara danışman ve uygulayıcı olarak destek sunar.

Engellilik Konusunda Çalışılacak Farklı Disiplinlerden Uzmanlar

MADDE 10 – (1) Üniversitenin yükseköğretim programlarında öğrenimini sürdüren engelli öğrencilerin eğitim ve sosyal hayata katılımı yönünde oluşabilecek davranışsal, duygusal, teknolojik ve medikal benzeri alanlardaki güçlüklerin çözümüne yönelik öğrenciyle görüşmeler yapar. **“Engelsiz Yaşam Birim Koordinatörlüğü”**nün faaliyet alanlarında yürütülen çalışmalara uzmanlık çerçevesinde danışmanlık sunar. Sosyal sorumluluk projeleri, farkındalık çalışmaları ve benzeri alanlarda gerçekleştirilecek etkinliklere düzenleyici ve danışman olarak destek verebilir.

Engelli Öğrenci Biriminin Görevleri

MADDE 11 – (1) **“İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi”**nin görevleri şunlardır:

a) Üniversitenin yükseköğretim programlarında eğitim almaya hak kazanan engelli öğrencilerin bilgilerini **“Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı”**ndan temin etmek, kaydı yapılan engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada eğitim, öğretim, burs, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için önlemler almak, sorunları tespit etmek, çözüm önerileri sunmak, gerekli düzenlemeleri Üniversitede bulunan diğer birimler ve Daire Başkanlıkları ile koordineli çalışmalar yapmak,

b) Engelli öğrencilerin akademik, fiziksel ve sosyal yaşamlarını engellemeyecek biçimde öğretim programlarını düzenlemek için engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının uygunlaştırılması, engellilere yönelik araç gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, uygun eğitim ve araştırma ortamlarının düzenlenmesi kapsamında; dijital erişim, uzaktan eğitim materyallerinin erişilebilirliği ve fiziksel mekân iyileştirmelerinin yapılması konularında çalışmalar yapmak, destek olmak,

c) Yükseköğretim düzeyindeki öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik, engelliliğe ilişkin yayın faaliyetlerinde bulunmak, öğretim elemanlarına engel ve engelliye tanımlamak, karşılaşılan

sorunları ve yapılması gereken düzenlemeleri içeren dokümanlar hazırlamak, bilinç düzeyini arttırmak, ilgililere danışmanlık hizmeti vermek ve gereken durumlarda Üniversite personellerine hizmet içi eğitim yapmak,

d) Birimin çalışma programını hazırlamak, yürütmek, yıllık faaliyet raporunu hazırlayıp bağlı bulunduğu “**İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektör Yardımcısı**”na sunmak,

e) Engellilik alanında bilinç ve duyarlılık düzeyini artırmak için program/bölüm ve projeler geliştirmek, seminer, konferans ve benzeri faaliyetler düzenlemek,

f) Birimin görev ve faaliyet alanına giren konularda, konunun taraflarına yönelik yayın, doküman ve bilgilerin yer aldığı, engelli öğrencilerin sorunlarını ve isteklerini dile getirmelerine olanak sunan ve birimle iletişimini sağlayan erişilebilir bir web sitesi oluşturmak ve web sitesinin, en az yılda bir kez güncellenerek, engelli öğrencilerin sorunlarını dile getirebileceği interaktif bir platform ve erişim kılavuzları hazırlamak,

g) Engellilik ve erişilebilirlik alanlarında alınan kararların ve belirlenen stratejilerin uygulanmasını denetlemek,

h) Maddi güçlüğü bulunan engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmelerine yardımcı olacak gerekli araç ve gereçlerin temini yönünde çalışmalarda bulunmak,

i) Farklı öğrenim yöntemlerini kullanan bireylere ilişkin metotlar ve erişilebilirlik çözümlerinin, uygun alanların ders ve eğitim programlarında yer verilerek yükseköğretim kurumları lisans programlarına alınması yönünde düzenlemeler yapıp, uygulanması için çalışmalar gerçekleştirmek,

j) Tüm yükseköğretim öğrencilerinin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması gözetilerek, fırsat eşitliği ilkesi doğrultusunda engelli öğrencinin eğitim hayatına tam katılımını sağlamak adına; öğrencinin sınavlarla ilgili süre, mekân, materyal, asistan, okuyucu, yazıcı, işaretleyici gibi ihtiyaçlarına çözüm sunmak ve farklılıklara göre tedbirler almak, düzenlemeleri gerçekleştirmek üzere ilgili bölümlerle iş birliği yapmak, öğretim elemanlarına danışmanlık sağlamak ve sınav uyarlamaları konusunda öğretim elemanlarına yönelik bilgilendirme seminerleri düzenlemek,

k) İstihdam olanakları ve mesleklere ilişkin bilgilendirici dokümanları ilgili birimlerin desteğiyle hazırlayarak engelli öğrencilere ulaştırılmasını sağlamak,

l) Üniversite yerleşkelerinin ve yerleşkelerde bulunan yapılar ile açık alanların, sadece engelli öğrenciler için değil, herkes için sağlıklı, güvenli, ulaşılabilir ve erişilebilir hale getirilmesi yönünde çalışmalar yapmak.

m) Engelsiz Yaşam Birimi, birim faaliyetlerini içeren yıllık raporu, her eğitim-öğretim yılının bitimini takip eden bir ay içinde rektörlüğe sunmakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 12 – (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde, “**Engelli Öğrenci Birim Koordinatörlüğü**”nın görüşünü alarak ilgili diğer mevzuat hükümleri ile senato ve ilgili birimlerin kurul kararları uygulanır.

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 13 – (1) Bu yönergenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle, Üniversite Senatosunun 03/12/2024 tarih ve 2024/19 sayılı toplantısında kabul edilen İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelli Öğrenci Danışma Birimi Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) “İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Engelsiz Yaşam Birimi”nin yapılanması ve çalışma esasları ile ilgili bu yönerge, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu yönerge hükümlerini İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Rektörü yürütür.